

CAMPANIE DE PROMOVARE A LECTURII ȘI A PERSONALITĂȚILOR LOCALE

Angela DRĂGĂNEL,
specialist principal, Studii și cercetări, BNRM
e-mail: adraganel@bnrm.md

Argument

Conform *Legii cu privire la biblioteci* „valorificarea patrimoniului cultural și sprijinirea pluralității culturilor” [1] este una din funcțiile bibliotecii moderne, iar contribuirea la păstrarea, valorificarea și promovarea istoriei localității unul din scopurile principale.

Bibliotecile, ca instituții cheie în procesul educațional, promovează patrimoniul cultural local prin diferite modalități: expunerea resurselor informaționale, expunerea online de produse culturale, conservarea și asigurarea accesului la patrimoniul cultural. Bibliotecile se impun prin crearea unor servicii noi de familiarizare și promovare a patrimoniului local.

Prioritate strategică a bibliotecii publice teritoriale este cercetarea și promovarea patrimoniului local și a personalităților autohtone. În acest context se impune obiectivul de a cerceta, identifica, valorifica, prezerva surse, informații, evenimente, personalități și de a crea istoria locală, a realiza proiecte gen: „Memoria localității”. Susținerea unui blog „...orașul/satul meu” ori a unei pagini „Memoria satului/orașului...” pe Facebook va crește nivelul de accesibilitate a informațiilor în rândul utilizatorilor și va urmări feedback-ul.

Promovarea personalităților locale este recomandat să fie printre activitățile de top a bibliotecilor publice teritoriale.

În acest scop se poate organiza o ***Campanie de promovare a personalităților locale***, care ulterior se va solda cu un anumit impact: se vor crea anumite produse, servicii etc.

Exemple de titluri pentru campanie:

- *Oamenii și cărțile locului;*
- *Oameni, fapte, idei;*
- *Descoperă personalitățile marcante locale*
- *Satul meu cu oameni dragi*
- *Citește și descoperă localitatea*
- *Personalitățile locului peste veacuri*
- *Promovarea personalităților din localitatea...*
- *Personalități notorii din orașul/satul...*
- *Personalități locale – modele de viață și surse de potențare a valorilor sociale*
- *Femei marcante din localitate*
- *Cărțile care au format personalitățile din localitatea...*
- *Personalitatea anului din localitatea*
(promovăm personalitățile locale aniversare) etc.
- *Cetățeni de onoare și personalități marcante (exemplu din s. Sipoteni, Călărași)*
- *Familii importante din localitate*

Buget:

- Pregătirea bugetului:
 - Stabilirea concretă a activităților proiectului
 - Evaluarea financiară a fiecărei activități
 - Estimarea cheltuielilor cu personalul implicat în proiect
 - Estimarea cheltuielilor administrative aferente derulării proiectului
 - Stabilirea pe activități a surselor proprii de finanțare
 - Respectarea formatului de buget impus de către Finanțator
 - Aprobarea bugetului (proiectului)
 - Ajustarea bugetului (notificarea economiilor realizate și realocarea lor dacă este necesar).
- Bugetul se discută cu APL
- Se inițiază parteneriate
- Se implică voluntari
- Se desfășoară campanii de advocacy

Scopul:

- Creșterea preocupării pentru conservarea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural local, susținerea tradiției orale și asigurarea accesului la informații care privesc localitatea, formarea și consolidarea sentimentelor de dragoste și patriotism, de empatie față de valorile locale și naționale.

- Promovarea personalităților culturii și civilizației locale (localnici prin naștere sau prin „adopte”) în context național și european și nu numai personalități cunoscute, ci și pe cele care au fost uitate greșit sau rareori amintite.

- Creșterea nivelului de informare și popularizare la nivel local și național a valorilor științei locale prin publicarea unor lucrări cât și stimularea actului lecturii în rândul copiilor și adolescenților, promovarea literaturii specifice copilăriei și adolescenței.

- Consolidarea eforturilor de promovare a lecturii.

- Stabilirea relațiilor cu membrii din Diaspora.

Obiectivele:

- Cunoașterea oamenilor de cultură, a artiștilor, scriitori, poeți, pictori, sculptori și a realizărilor acestora.

- Creșterea nivelului de informare cu privire la personalitățile locale.

- Promovarea imaginii sportivilor cu performanțe deosebite.

- Promovarea medicilor, profesorilor, magistraților, bibliotecarilor, a elitelor tuturor profesiilor.

- Promovarea unor modele pozitive în rândul generației tinere de patrioți, inventatori, fotografi, jurnaliști și alte personalități importante care au influențat nu numai viața culturală sau politică a țării noastre, ci foarte des și pe cea de dincolo de granițele țării.

- Implicarea personalităților din cultură, artă, știință, tehnică ș.a. în vederea susținerii actului de lectură.

- Formarea publicului cititor, popularizarea cărților de valoa-

re destinate copiilor și tinerilor.

▪ Însușirea de către participanții a competențelor de lectură, înțelegerea textelor literare, dezvoltarea capacității de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii în scris și oral.

Echipa de proiect: Bibliotecari, profesori, educatori, părinți, decidenți, alți localnici activi, personalități notorii /remarcabile etc.

Public: Comunitatea locală: elevi, tineri, pensionari, personalitățile locului (profesori, artiști plastici, muzicieni, bibliotecari etc.).

Vârsta: 0 +

Parteneri: Școala/grădinița/biserica/alte instituții din localitate/ONG-uri.

Algoritmul realizării campaniei:

1) Documentarea/studierea temei, depistarea și sistematizarea informației despre personalitățile locale (crearea de mape speciale dedicate uneia sau altei personalități cu materiale inedite, nepublicate, fotografii, evocări/amintiri audio etc.)

2) Determinarea scopului și obiectivelor campaniei

3) Determinarea auditoriului pentru fiecare obiectiv/activitate

4) Crearea de parteneriate în dezvoltarea proiectului

5) Planificarea activităților/ bugetului campaniei

6) Promovarea campaniei: materiale promoționale, publicații rețele de socializare, presa locală, etc

7) Desfășurarea campaniei

8) Publicarea rezultatelor

Activitățile principale:

▪ Întâlniri cu personalitățile locale, înregistrarea audio, video a evenimentului și publicarea ulterioară pe rețelele de socializare.

▪ Întâlniri cu personalitățile din alte localități, dar care au scris despre localitatea dată și lansări de carte.

- Club de istorie a localității pentru copii 6+ „*Istории uluitoare despre localitate și personalități povestite de vârstnicii localității*”.

- Concursuri de istorie „*Personalități din satul/orașul de baștină*”, care dezvoltă competențele de cercetare, analiză și exprimare eficientă în scris sau folosind tehnologia modernă.

- Concursul de eseuri „*Personalități din localitate care au marcat evoluția neamului nostru*”.

- Concursuri-victorină despre personalitățile locului.

- Concursuri de fotografii, desene, video, de poezii și alte texte dedicate localității (istorie, personalități locale, evenimente desfășurate în localitate, locuri remarcabile etc.) cu premiera, colectarea și păstrarea pentru generațiile viitoare, publicându-le pe site-ul, blogul, conturile de pe rețelele sociale ale bibliotecii.

- Expoziții cu genericul „*Oameni și fapte în imagini*”, fotografii, desene, cărți... Implicarea utilizatorilor bibliotecii în colectarea datelor despre personalitățile locale (proiect pentru copii de la 10 ani...).

- CALENDARUL personalităților locale: comemorarea unor aniversări vizând personalități marcante, marcarea personalităților jubiliare, a unor evenimente culturale promovând fondul bibliotecii prin expoziții de carte, biobibliografii și alte materiale documentare.

- Proiecte inter localități/ parteneriate cu alte comunități:

- „Personalități din domeniul...”

- „Născut în localitatea... „adoptat” de localitatea” (Ex. Soroceni de dincolo de Sorocă”).

- Proiectul „Citește și descoperă localitatea” (a se vedea Proiectul „Citește și descoperă Chișinăul”).

- Lecturi tematice comunitare conform profilului profesional sau de interes a personalității cu care urmează să se desfășoare întâlnirea (de ales cărți de popularizare a științei, conform vârstei participanților la întâlnire). Citirea în cadrul întâlnirii a unui fragment din cartea/cărțile îndrăgită/e de către personalitatea

invitată (în corespundere cu vârsta publicului).

- Personalitățile locale promovează cărțile, lectura și biblioteca (prin articole în presă scrisă, online, video, audio).

- Concurs de lectură, care se va desfășura în cadrul bibliotecii în perioada vacanței de vară, adresat copiilor și adolescenților din două sau mai multe categorii de vârstă (exemplu: 11-14 ani și 15-18 ani).

- Concursuri de declamare a poeziilor și textelor despre localitate și oamenii locului, scrise de poeți și scriitori născuți în localitate, sau care au tangență cu localitatea lor.

- Fondarea unor cluburi care au ca obiectiv promovarea valorilor locale.

- Organizarea unor festivaluri anuale.

Rezultate:

- Sistematizarea și păstrarea informației despre activitatea personalităților.

- Identificarea și ieșirea din anonim a valorilor locale.

- Crearea unei arhive de voci/video/foto/documentară publicată pe site-ul, blogul sau rețelele de socializare a bibliotecii.

- Crearea unei biblioteci electronice „Memoria localității”. Dezvoltarea de baze de date/fișiere/mape „Memorie și cunoaștere locală”.

- Publicarea unor broșuri, hărți, mini-ghiduri, dicționare a personalităților locale (Ex. Ghidului biobibliografic: Pământeni noștri. Personalități unghenene: Ghid biobibliografic).

- Publicarea unor afișe/banNere/pliante/prezentări/videofilme și ale altor materiale promoționale.

- Crearea unei cărți fără cuvinte din desenele copiilor adunate în urma concursului de desene.

- Editarea unor ziare/reviste care promovează personalitățile locale, publicarea articolelor relevante în mass-media locală, realizarea interviurilor cu persoane ce activează în localitate și pro-

movează valorile locale.

- Colaborare și parteneriat cu specialiștii din teritoriu.
- Numirea unor străzi din localitate cu numele personalităților marcante din localitate la alegerea locuitorilor
- Crearea și prestarea unor servicii noi (Ex. Crearea unui club de lectură);
- Susținerea și popularizarea valorilor locale;
- Majorarea fluxului de utilizatori la bibliotecă;
- Sporirea parteneriatului cu APL și alte instituții din localitate și din afara localității.

Referințe bibliografice:

1. LEGE cu privire la biblioteci: [nr. 160 din 20.07.2017] [online]. [citat 16.08.2021]. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/371219/>

Lecturi profesionale:

1. Biblioteca publică și istoria locală: [Resursă electronică] : Ghid / Biblioteca Națională a Republicii Moldova; elab.: Alla Andrieș. – Chișinău: BNRM, 2013. – Mod de acces: <https://www.slideshare.net/rmbiblioteci/biblioteca-public-i-istoria-local-ghid> (Accesat 20.08.2021)

2. Bugetul proiectului. „Întregul este mai mult decât suma părților”. – Mod de acces: <https://www.nonguvernamental.org/cum-sa/bugetul-proiectului-intregul-este-mai-mult-decat-suma-parților/> (Accesat 20.08.2021)

3. Cetățeni de onoare și personalități marcante. Mod de acces: <https://sipoteni.comuna.md/cetateni-de-onoare/> (Accesat 20.08.2021)

4. Concurs de istorie „Personalități gorjene”. – Mod de acces: <https://www.didactic.ro/stiri/concurs-de-istorie-personalitati-gorjene> (Accesat 20.08.2021)

5. FOIU, Taisia. Abordări inovative în promovarea patrimoniului local. – Mod de acces: [https://ibn.idsi.md/vizualizare arti](https://ibn.idsi.md/vizualizare_arti)

[col/91506](#) (Accesat 20.08.2021)

6. GRAJDARI, Sorin. Concursul republican „Personalități marcante din localitatea mea”. – Mod de acces: <https://cursulistoriei.com/2021/02/15/concursul-republican-personalitati-marcante-din-localitatea-mea/> (Accesat 20.08.2021)

7. Memoria cunoașterii locale. – Mod de acces: https://www.bjc.ro/wiki/index.php/Memorie_%C5%9Fi_cunoa%C5%9Ftere_local%C4%83:Despre (Accesat 20.08.2021).

8. Personalitatea anului. – Mod de acces: <https://www.ialoveni-online.md/start-inaintarii-candidatilor-pentru-concursul-topul-personalitatilor-din-raionul-ialoveni/> (Accesat 20.08.2021).

9. Promovăm personalități cetirenene. Vasile Lupu-Cetireanu, jurist, autor de texte, muzică, interpret. – Mod de acces: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1615525598657053&id=305654839644142 (Accesat 21.08.2021)

10. „Z našeho kraje na světové nebe“ (Campania Națională „Personalități regionale”. Cehia). – Mod de acces: <https://www.mistnikultura.cz/z-naseho-kraje-na-svetove-nebe> (Accesat 21.08.2021)